

De Parochie Terjoden (2) Hoe het groeide

Eindelijk is de wagen aan het rollen. De bisschop heeft nu officieel de vraag gesteld aan de minister en vraagt zelf om steun voor dit voorstel. Of iedereen overal zo tevreden is met de gang van zaken is een andere zaak.

Een nieuwe parochie betekent inkrimping van één of meer andere parochies. Dit betekent voor de betrokken parochies : afstand doen van gebied en daarmee gepaardgaand inkomen, ... zelfs een pastoor voelt niet graag geknabbel aan zijn territorium. Voor een nieuwe parochie dient een nieuwe pastoor benoemd ; zal iedereen akkoord gaan met dezelfde kandidaat ?

En... er dient geld op tafel te komen, veel geld voor koop en of huur van de lokalen en dat is een ander paar mouwen !

Voelen ze nattigheid op Terjoden ? In ieder geval trekken ze daar de schoenen aan en reizen naar Brussel om er persoonlijk hun zaak voor te leggen en te bepleiten zoals zij die zien. Het gaat in de eerste plaats toch hen aan, zij toch kennen de plaatselijke toestand.

Naar aanleiding van dit bezoek richt baron de Bethune opnieuw een schrijven aan het bisdom.

Aalst 29-1-1905

"Mijnheer de Vicaris-generaal,

Ik dank U voor uw brief, wij ontvingen vrijdag een afvaardiging van Terjoden in naam van de heer minister. Sta mij toe U te vragen of er nog andere meer dringende verzoeken vanwege uw bisdom zijn die een voorkeur behandeling vergen.

De aanstelling van de pastoor van deze nieuwe parochie, daar ben ik zeker van, zal geen eenvoudige zaak zijn. Voor zover ik kan oordelen zou het de inlijding zijn van tweespalt in de gemeente. Ik veroorloof mij om U, mijnheer Vicaris-generaal, den naam aan te bevelen van Mr. de kapelaan van Hemelrijck van Aygem, als deze van een uitstekend collectant, van een buitengewoon apostel met een sociale geest,

noodzakelijke hoedanigheid voor een centrum van arbeiders ..." (tot daar voor zoveel het Terjoden aangaat).

(A.B. - Nr. 14 Fr)

L. de Bethune

Het is hier duidelijk merkbaar : er spelen reeds andere invloeden, er sluipt een adder in het gras.

Maar Gent laat er geen gras over groeien. Wel wordt nog voorrang gevraagd voor een andere sinds lang aanslepende zaak, maar er wordt onmiddellijk aan toegevoegd

"... nochtans hopen wij dat mijnheer de minister de twee aanvragen zal inwilligen. Er is een speciaal motief om Terjoden niet langer uit te stellen daar men, naar het schijnt, de gelegenheid heeft een terrein te verwerven dat zeer gunstig gelegen is voor de bouw van een pastorie."

(A.B. - Nr. 15 Fr)

get. Segers Vic.-Gen.

Op 3 maart 1905 vraagt de kerkfabriek van Erembodegem aan de bevoegde instanties de toestemming om een hulpkerk op te richten op de wijk Terjoden.

(J. De Brouwer in de reeks : Groot Aalst, 3 Eremb. nr. - BLZ. 288 - S.A.A.)

Op 13 maart 1905 vraagt het schepenkollege het advies van de gemeenteraad nopens de aanvraag van Mgr. de bisschop betreffende de oprichting van een hulpkerk op de wijk Terjoden.

(Verslag schependraad 13-3-1905, schepenboek 1892 - 1909 - S.A.A.)

23 maart 1905 : De Gemeenteraad staat niet afwijzend ten overstaan van dit plan, erkent dat de wijk ingevolge het station van Haaltert een grote bevolkingsaangroei kende, maar is, niettegenstaande dit, toch de mening toegedaan dat er onmogelijk daartoe een toelage kan worden toegestaan, ook "al was die kerk er zeer voordelig onder zedelijk en stoffelijk opzicht".

Op 15 april 1905 meldt de secretaris van Monseigneur Cl. Ledegen aan not.

Van Wezemaal : "De beraadslagingen van de kerkfabriek en de gemeenteraad van Erembodegem betreffende de oprichting van een parochie te Terjoden werd overgemaakt aan het bisdom. Bijgevolg vraag ik U dringend mij het gevraagde plan te bezorgen..."

(A.B.-Fr.)

Dit plan, met de daartoe bevoegde hand zorgvuldig getekend door de hiervoor aangezochte gezworen landmeter Henri Van Cleynebreughel uit Aalst, wordt op 7 april overgemaakt aan het bisdom. Hij rekent er de opdrachtgevers de rondsom van 100 fr. voor aan en tekent voor voldaan op 8 april 1905.
(plan : A.B. - rekening fam. arch. V.W.)

Op 17 april 1905 richt secr. Cl. Ledegen opnieuw een brief aan not. Van Wezemael, waarin hij zegt één der grenzen door de gemeenteraad voorgesteld, namelijk de "Droogenmeerschlos", op de kaart niet terug te vinden en vraagt of deze valt binnen de limieten van het ontworpen plan, zoniet waar dan wel ? Hij vraagt tevens aan genoemde raad de grens te laten samenvallen met de nieuwe spoorweg waarvan tot de aanleg reeds besloten werd.
(fam. arch. V.W. - bij Dr. Daem).

De Drogemeerslos (zie kaart E-4) liep ongeveer evenwijdig met de Ninove Steenweg. De Doelkouter en de Drogemeers lagen tussen die beide in.

Met de geplande spoorweg werd bedoeld : de hoge spoorweglijn Brussel-Gent. Eens deze verwezenlijkt zou het een goed afbakende grens zijn voor een nog kleiner gebied.

Op 8 december 1905 wordt bij koninklijk besluit het gehucht Terjoden wettelijk opgericht als parochie, gezien het voorstel op datum van 27 januari 1905 van Mgr. De Bisschop van het diocees Gent. Gezien het advies van de kerkraad en de gemeenteraad van Erembodegem, van de bestendige deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen, respektievelijk op data van 5 maart en van 16 juni 1905. Gezien het plan van omschrijving van de toekomstige hulpkerk evenals de brief van Mgr. van het diocees op datum van 13 november 1905. Daarna volgt de omschrijving van de begrenzing.

(A.B. - Nr. 27 en 28 - Fr.)

Waarom verlopen er haast nog tien maanden tussen de datum van aanvraag en de uiteindelijke goedkeuring, in een zaak waar vaart scheen in te komen ? Omdat het plan dat werd ingediend sterke reacties heeft uitgelokt vanweg twee daarbij betrokken gemeenten : Nieuwerkerken en Haaltert. Dit plan voorzag er namelijk in dat een deel van Nieuwerkerken, nml. de Dries, en een hoekje van Haaltert, nml. het Zwarthaar en het z.g.n. deel van de Statie, tot de nieuwe parochie zouden behoren. Dit zal nog jaren lang voor een diepe verdeeldheid zorgen tussen de inwoners van de wijk van Haaltert. Waarover later meer.

Op 20 december 1905 vraagt de secretaris van het bisdom, Cl. Ledegen, aan not. Van Wezemael hem enkele namen van bekwame mensen te willen overmaken met het oog op de noodzakelijke samenstelling van een kerkfabriek voor de hulpkerk op de wijk Terjoden. In dit schrijven maakte de secretaris allusie op bovenstaande moeilijkheden. Hij schrijft :

"Vous avez sans doute remarqué les parties de Nieuwerkerken et de Haaltert n'ont pas été de jointes ou hameau de Terjodes : C'est la députation permanente qui a cédé..."

Om alle verder uitstel te vermijden heeft het bisdom beslist zich aan deze beslissing te onderwerpen.

(fam. arch. V.W. - Fr.)

Doch er zijn niet alleen de groeipijnen en naweeën van een nieuwe geestelijke identiteit, ook het vaderschap van de nieuwgeborene kan nog voor moeilijkheden zorgen. Het schrijven van baron De Bethune van 28 januari (nr. 14) zou dit kunnen laten vermoeden.

We hebben nergens in het dossier echter iets gevonden dat wijst op een heftig oplaaien van gemoederen en verdeeldheid tussen de betrokkenen, zoals dit het geval was voor de begrenzing. Enige bezorgdheid - misschien zelfs ernstige - is er daaromtrent wel. We vinden dit terug in een schrijven van

17 maart 1905

Aan Zijne Hoogwaardigheid
Monseigneur Stillemans
Bisschop van Gent

Monseigneur,

De minzame woorden "Zeer beminde broeders waarmede Uwe Hoogwaardigheid, zijne verkleefde diocesanen in uwe herderlijke brieven steeds aanspreekt, hebben aan mijnen nederigen persoon de stoutmoedigheid gegeven eenige oogenblikken verhoor te vragen.

Het oprichten uwer kerk op Ter Joden, in de gemeente Erembodegem, is heden het onderwerp aller gesprekken ; de bevolking schijnt bereid om in 't toekomende de christelijke plichten beter te zullen kwijten. Na het gesprek over de kerk, volgt dat over onzen toekomenden herder ; 't is met eene ware belangstelling dat ik die gesprekken van burgers - en volksklas heb aangehoord, de keus is algemeen, elkeen wettigt zijne keus. Het voorwerp dier ongeldige benoeming is de eerweerde heer De Paep, onderpastoor onzer parochies (ongeldige ? Er is dus wel iets aan de hand). Niets dan mijn goede meening raadplegende heb ik het gedacht gekregen ze aan Uwe Hoogwaardigheid bekend te maken, wetende dat ik nooit kon verantwoordelijk gesteld worden met mijne geestelijke overheid nuttige inlichtingen te bezorgen. Is dan die keus niet echt gewettigd, Zeer Hoogeerweerde ?

Wie kent den ieverigen priester niet die reeds tien jaren met onvermoeibaren moed arbeidt aan de welvaart onzer werkersklas, dat getuigen "Onderlinge Bijstand, Ondersteunt Elkander" -. Adulteschool, Matigheidsgenootschap, Geitebond, al maatschappelijke inrichtingen die alle onder zijne wijze leiding en met algemeene goedkeuring steeds bloeien.

Die eerweerde heer, men mag het met recht zeggen geniet aller vertrouwen en aller achting, immer zien wij hem voorwaarts op den weg van 't goede met zachtmoedigheid, welwillendheid voor iedereen, zeer mildzaam voor de noodlijdenden, standvastig, vastberaden, desnoods verdraagzaam, doch tevens met eene ongewone wilskracht. Dit alles echter wettigt nog niet geheel de zaak, doch wie zal rechter naar 't doel kunnen streven dan hij die bekend is met de behoeften der lokaliteit, die sedert lang met een lijdend oog de geestelijke ontberingen der bevolking aanschouwt, die de huidige tweedracht zal kunnen doen verdwijnen, die van den beginne der goeden weg inslaan zal, aarbij met de gevaarlijke bekend is.

De hoop en eerbiedvolle achting die ik aan Uwe Hoogwaardigheid verschuldigd ben dwingen mij mijn goeddunken te staken. Wees er van overtuigd, Zeer Hoogweerde, dat het nergens de verkleefdheid is en voorliefde die ik voor vernoemde heer koester, die mij deze lofspraak ingeven, neen, 't is de taal van eenen christen onderwijzer die zich immer naast de geestelijkheid stelt om voor de goede zaak te arbeiden, 't is de taal van geheel de bevolking die nochtans teenemaal onwetend blijft aan mijn schrijven.

Wij blijven in de blijde afwachting de getrouwe en nederige dienaars van Uwe Hoogwaardigheid.

J. Verleysen

Erembodegem den 17 Maart 1905
(A.B. - Nr. 17)

Onderwijzer der gemeenteschool Ter Joden

Er verlopen nog acht lange maanden voor er in deze zaak enige beslissing valt. Maar eindelijk, eind december, wordt Eerwaarde Heer De Paep naar Gent geroepen waar hem de blijde boodschap van zijn benoeming mondeling wordt medegedeeld (mondeling vernomen, het tijdstip konden wij afleiden uit de datum van een dankbrief). Zo vlug als maar kan stuurt hij - zielsgelukkig als hij is - van daaruit een telegram naar Terjoden om aan de vrienden, die zich met al hun krachten al die maanden hebben ingezet om dit te verwezenlijken, het heuglijke nieuws te melden. Gejuich en ontroering ! De kogel was door de kerk !! Welke kerk ?

Men heeft van het edelmoedige voorstel van Mevrouw Bombaert om woonhuis en werkplaats voor dit doeleinde voor een lange periode te verhuren - met optie voor aankoop - dankbaar gebruik gemaakt.

Op 30 december van dat memorabele jaar 1905 schrijft Pius De Clercq de volgende dankbrief :

"Aan zijn Hoogwaardigheid Stillemans Bisschop van Gent.

Monseigneur,

't Is in de diepste ootmoedigheid dat wij inwoners van Terjoden voor Uwe Hoogwaardigheid komen neerknielen, om U, onze vurigste dankbaarheid aan te bieden voor de groote weldaden waarmee Gij ons heden overlaadt.

Een prooi aan die gemoedsaandoening door een groot en onverwacht geluk veroorzaakt kunnen wij niet nalaten deze erkentelijkheid te betuigen dan in den blijden kreet van : Duizendmaal dank Weledele Prins onzer Moeder ! Hulde aan Mgr. Stillemans.

Heden getuigen zijnde van de geboorte onzer parochie zien wij in 't verschiets, de toekomst opdagen, die even als de heerlijke dagvorstin hare weldoende stralen over hare beschermelingen stuurt. En wanneer dan die aangename verrassing ons allen ten deele viel : De Eerwaarde Heer De Paep is pastoor van Terjoden !

O Hoogweerde Prins dan ontsnapte aan ieders borst een kreet van onuitsprekelyke vreugde, de grijsaard richt zich op, het kind huppelde aan moeders zijde, de slag wapperde aan ieder dak, het kanonschot ging in de verte de blijde tijding melden. de benoeming van den ieverigen en verdienstelijken priester, die hier de rechtzinnigste achting aller standen geniet.

Reken op onze erkentelijkheid, Zeer Hoogweerde Bisschop, deze woorden zullen wij door daden staven, en immers in de schaduw van den herderstaaf strijden voor het behoud van ons christen geloof en onze dierbare werkersklas helpen bevrijden tegen de hardnekkige aanvallen haren vijanden.

Gelief, Zeer Hoogweerde Monseigneur onze herhaalde dankbetuiging te aanvaarden alsmede de verzekering onzer aller hoogachting en diepsten eerbied.

Uwe ootmoedige diocesanen,

P. De Clercq, schepen

Erembodegem den 30-12-1905"

(A.B. - Nr. 26)

Eindelijk 28 mei 1906 gaat volgend schrijven weg uit het bisdom Gent.

"Antonius Stillemans

door de barmhartigheid Gods en de genade en zegen in den Heer.

Inziende de vurige begeerte der geloovigen bewonende den wijk Terjoden, onder de parochie van Erembodegem en de altijd aangroeiende bevolking dezer gemeente ; Beoogende de meerdere eere Gods en het geestelijk welzijn onzer diocesanen ; Gebruik makende van onze bisschoppelijke macht volgens de voorschriften van het H. Consilie van Trente ;

Gehoord hebbende onze synodale raad en de Eerwaarde Heer Pastoor van Erembodegem ; Met toestemming van het kapittel ; (St. Martinus Kappitel van Aalst)

Hebben wij goedgevonden van de parochie van Erembodegem in twee deelen te spleeten. Wij stellen dan vast dat de parochianen die wonen op den wijk Terjoden zullen uitmaken de nieuwe parochie geplaatst onder de bescherming van den Heiligen Joseph. Deze parochie, die, op ons verzoek, door de burgerlijke oppermacht erkend is geworden, (zie K.B. 8 december 1905) zal voor grenzen hebben de linietrekking door dezelfde oppermacht op onze aanduiding voorgeschreven zoals volgt :

- A. vanaf den steenweg van Aalst op Ninove de grenzen van de stad Aalst ;
- B. de grenzen van de gemeente Haaltert ;
- C. de grenzen van de gemeente Haaltert ;
- D. de grenzen van de gemeente Denderhoutem ;
- E. de grenzen van de gemeente Welle ;
- F. het midden van den genoemden steenweg van Aalst op Ninove van af de grens der stad Aalst tot aan de grens der gemeente Welle.

Wij gebiedten dat de inwoners van de opgerichte parochie voortaan als geestelijken Vader en Herder zullen aanzien den Eerwaarde Heer Peters De Paep en al zijne wettelijke opvolgers.

In de nieuwe parochie kerk zullen de kinderen gedoopt worden, in hunne plichten onderwezen en tot de Eerste - Communie aangenomen worden ; daar ook zullen de huwelijken volgens het Consilie van Trente plaats hebben ; daar zullen de lijkdiensten en alle andere kerkelijke plechtigheden gedaan worden ; daar zullen de inwoners aan hunne paasplicht voldoen.

Dit besluit zal afgelezen worden, den Zondag 3 juni 1906, onder de Hoogmis, op den predikstoel in de parochiale kerken van Erembodegem en Terjoden en in de archieven aan beide kerken bewaard blijven.

Gegeven te Gent, onder ons handteeken, onzen zegel en de tegenteekening van onzen secretaris, den 28 mei 1906

+ Antonius, Biss. van Gent
op bevel van Z. Doorl. Hoogweerdigheid

Arth. De Meester, Kan. Secr.
(parochiearchief, pastorijs Terjoden)

Uit dit schrijven blijkt duidelijk hoe onbepaald de grenzen van het gehucht tevoren geweest waren. Sedert dit schrijven zijn deze nu echter officieel vastgelegd en weten nu ook de afgelegene afzonderlijke bewoners of ze ja dan niet Terjodenaren zijn.

Zondag 3de juni, wanneer deze brief op de predikstoel diende voorgelezen te worden, was het de hoogdag van Pinksteren, de volgende dag zou de eerste pastoor plechtig aangesteld worden.

"BOEK DER MISSEN EN DIENSTEN IN DE KERK VAN DEN H. JOZEF. TERJODEN 4 JUNI 1906.
P. DE PAEL, PASTOOR".

Met welke bewogenheid heeft de pastoor die allereerste woorden in zijn sierlijkste handschrift neergeschreven, in het schrift met stijve omslag, waarin hij voortaan alle missen, diensten en mededelingen zou inschrijven ?

En verder :

"Schikkingen der diensten voor het overige dezer week en zondag

5 juni Dinsdag 1/2 9uren (half negen) mis uit dankbaarheid

6 juni Woensdag om 6 uren mis ter eere van de H. Rochus

7 juni Donderdag om 7 uren mis t.e.v. O.L.Vr. uit dankbaarheid (kerkgang)

8 juni Vrijdag 6 uren H. Rochus

9 juni Zaterdag 6 uren voor Andreas Redant

10 juni Zondag 1ste mis 6 uren - Hoogmis 1/2 9 - Vespers 2 uren.

Donderdag om 1/2 8 - leerling voor 1ste com. der 2 jaren

Vrijdag om 8 u - moeten de minderjarige kinderen te biechten komen

Zaterdag om 3 uren moeten de kinderen die dit jaar hunne 1ste communie gedaan hebben te biechten komen, van 5 tot 7 zal er biecht gehoord worden.

Donderdag zal den hoogdag aan de zieken gedragen worden.

Zondag - na de hoogmis zondagschool voor de jongens, na de vespers voor de meisjes.

Zaterdag om 4 uren brooddeeling aan de arme mensen der parochie."

Daar staat het eerste weekprogramma van de pastoor ten dienste zijner parochie, dat hij eveneens die 3de juni vanop de predikstoel voorleest. Hoogdag van Pinksteren, de volgende dag zou de pastoor plechtig aangesteld worden. Het moet een warm onthaal geweest zijn. In het archief van de familie De Clercq vonden we de tekst van het welkomwoord.

"Eerwaarde Heer Pastoor,

De plechtige dag, zolang betracht is eindelijk verschenen, schoone dag waarop wij den volksgeliefden Herder mogen begroeten die wij vurig hebben gewenscht, die God ons in zijn oneindigde goedheid heeft geschonken.

Schoone luisterrijke dag waarop de leden van den Kerkraad der nieuwe parochie van Terjoden hunnen Eerwaarde Heer Pastoor hunnen nederige hulde ; hunne oprechte gevoelens van verknochtheid, van diepen eerbied mogen aanbieden.

Het geluk dat wij heden genoten legt ons plichten op die wij getrouw zullen naleven, plichten van dankbaarheid jegens God die ons smeeken heeft verhoord, onze wenschen heeft verwezenlijkt, plichten van dankbaarheid jegens dan gevierden Herder die zijne krachten, zijne kenissen en begaafdheden, zijn edel hart komt ten offer brengen op het altaar der kristene menschenliefde, die onze vreugde en onze rouw komt deelen, die zijne kudde komt leiden op den weg van het ware geluk der eeuwige zaligheid.

Ook, Eerwaarde Herder, is onze medewerking Ued. toegezegd, in alle omstandigheden zullen wij U gewetensvol ter zijde staan, immers wij zijn er van overtuigd uw liefdevol hart kent geen ander genoegen dan uw parochianen gelukkig te zien.

Onze innigste wenschen vergezellen U. Wij bidden den Beschikker van alle goed dat Hij U lange jaren aan onze eerbiedige liefde, aan onze trouwe genegenheid beware tot welzijn en bloei van onze schoone parochie, tot steunpilaar van ons Roomsch Katholiek geloof van onze vlaamsche katholieke zeden en met juichende parochianen opwiens gelaat de inwendige vreugde doorstraalt roepen wij ?
Lang leve onze volksgeliefde Herder.

Erembodegem den 4 juni 1906

Mevr. A. De Waegeneer-Temmerman

WEET JE NOG WANNEER JE WIJK OF STRAAT KERMIST ?

- Bosstraat - 2de zondag vóór Pasen
- Stationsstraat en Zwarthaar - Palmzondag
- Bruulstraat - Pasen
- Eiland en Mussenzeel - eerste zondag na Pasen
- Ede - 1ste zondag van mei en 2de zondag der grote kermis
- Keiberg - 1ste zondag na Vlasmis of 2de zondag na 10 mei
- Gotegem - H. Sacramentsdag
- 's Gravenkerselaar - 1ste zondag van juni
- Hoogstraat - zondag na feestdag van H. Sacramentsdag
- Ekent - 2de zondag na feestdag van H. Sacramentsdag
- Bruul - St. Pietersdag (29 juni)
- Kattestraat - 2de zondag van juli
- Achterstraat - zondag na 14 juli
- Ziekhuizen - laatste zondag van juli
- Boekent - 1ste zondag van augustus
- Hoek - 2de zondag van augustus
- Houtmarkt en Nagelkruis - 15 augustus
- Muisstraat - tweede zondag van september
- Molenstraat en Katje - derde zondag van oktober

Een plichtbewuste veldwachter te Denderhoutem

De ambtsbezigeden van onze vroegere veldwachters ofte champetters waren veel omvangrijker dan deze van de huidige geüniformeerde mannen (en vrouwen) van de gemeentepolitie. Gingen hun activiteiten niet van boodschapper voor de heer "maire", tot getuige bij de aangifte van een geboorte of sterfgeval, soms eens - maar dan wel heel erg uitzonderlijk ! - tot het verbaliseren van een wetsovertreder, laat staan tot het opsporen en/of arresteren van misdadigers.

Hier volgt een staaltje van niet aflatend aandringen bij wat bijna tweehonderd jaar geleden al kan genoemd worden : de onverbidde logika van de bureaucratie.

Het overlijden van een kind werd bij de "agent van de commune" meestal aangegeven door de vader, vergezeld van een getuige, daartoe aangezocht.

In ons geval gaat het om het gestorven kindje MARTINIANA DE WINTER dat te Denderhoutem geboren werd op 19 brumaire van het jaar 14, d.i. 10 november 1805. Het meisje overleed reeds op 21 brumaire, pas twee dagen oud. Vader Jozef De Winter - hij was toen "practicien" wat zoveel als advokaat of rechtsgeleerde betekende, (ook de arts werd wel eens als praticien aangeduid) (1) - had nog dezelfde dag aangifte gedaan van dat overlijden. Hij was vergezeld van zijn geuur, Peeter Van Gyseghem, noodzakelijke getuige. Op de aangifte plaatsten Jozef Van Hecke, "adjoint de la commune de Denderhautem", en Peter Van Gyseghem, getuige, hun handtekening. Waarom ondertekende De Winter niet ? Dat hoorde toch zo !

Zowat anderhalf jaar later wordt gezegde De Winter verzocht zijn handtekening te zetten onder de overlijdensaangifte van november 1805. Blijkbaar wordt daar niet op ingegaan, want veldwachter L. De Schepper, komt aandringen om het verzuim goed te maken.

Nauwgezet noteert hij zijn tussenkomsten als volgt :

Meyerye van Denderhautem.

Den Veldwachter van Denderhautem achtervolgens d'aensoukinge van den publiquen officier van den civilen staet certifiëren hem Differentelijck Geduerende Jaer veertien getransporteert te hebben ten huuse ende persoone van Sieur Joseph de Winter,

(1) hij werd 2 jaar later notaris te Denderhoutem.

ende den selven de Winter Geinviteert te hebben ten Eynde van te onderteekenen Den act van overlijden van sijn Kint Martiniana de Winter overleden den 21sten brumaire Jaer Veerthien ; Ende wanaf de Declaratie mits sijne onpasselijck gedaen is Geweest door Peter Van Gyseghem sonder dat den selven de Winter daer aen tot nogh toe voldaan heeft ende heeft dese onderteekent. (werd get. L. De Schepper).

Op hetzelfde blad voegt de veldwachter eraan toe :

25 feb^{ry} 1807

Ten Effecte als vooren dito de Winter Andermael Geinviteert met aenseg dat de Registers seffens beweeght moesten worden ter Griffie van het Tribunal. als veldwachter date als vooren.

(werd get. L. De Schepper)

Nieuwe invitatie 's anderendaags :

26 d°

andermael geinviteert den selven de Winter ten Eynde als boven, mij Toirconden als veldwachter. (get. L. De Sch.)

Dan de 27°:

andermael ende voor de leste mael denselven de Winter tot de onderteekening hier vooren vermaent ende benoodight ende mits syne non voldoeninge nogte comparitie de Registers ter Griffie van het Tribunal Gedeponeert op den 28sten deser maendt feb^{ry} 1807, mij Toirconden als veldwachter (get. L. De Sch.)

Men kan zich niet van de indruk ontdoen dat men hier de brave ziel De Schepper voor het lapje hield. Hoe dan ook : de handtekening is nooit gevonden !

Volledigheidshalve de ganse acte :

"Acte de décès de marsiniana De Winter, née le 19 brumaire et décédée le 21 du même mois de l'an quatorze de la République Française, à 10 h du matin à la maison de Joseph De Winter, praticien , la Place mari de Barbe de Sadeleer. Sur la déclaration à moi faite par le dit Joseph De Winter praticien en cette commune, âgé de 38 ans, qui a dit être le père de la défunte et par Pierre Van Gyseghem (voisin). Constaté par moi Joseph Van Hecke, adj. de la Commune de Denderhaudem faisant la fonction d'officier public de l'état civil et après lecture ont signé avec nous. (get. P. Van Gyseghem ; J. Van Hecke).

Edgard Huylebroeck.

LIEDJESZANGERS VAN KERKSKEN

Op de wekelijkse Zaterdagmarkt te Aalst in de jaren 1920...

Van op de Vleesmarkt kwam men op de overdekte Botermarkt, voor het huis van Medarken de Kezel, een wijd vermaarde Apotheker. Daar stonden alle weken dezelfde liedjeszangers met harmonicabegeleiding. De man zong met veel gebaar. De vrouw verkocht blaadjes met allernieuwste liederen aan de omstaanders, die gretig stonden te luisteren. Het waren moord- en liefdeliederen, soldaten en gelegenheidsliederen.

N A P O L E O N

Het edel kind van Napoleon de grote,
Sprak zijne moeder eens met vriendschap aan :
Ge zult mijn enige bede niet verstoten,
Of van verdriet zal ik het graf ingaan.
Ik wil gaan zien naar 't lichaam van mijn vader.
O moeder lief, O geeft mij dat consent ;
Want al het bloed verstijft in mijne aderen,
Ik zal niet eer gerust zijn en kontent.

Zo geraakten de liederen op den buiten en werden gezongen in de herbergen. Iedere Zondag zong Zoontje (Gustaaf van der Haeghen) in zijn estaminet voor de talrijke klanten. Zijn broer, "Zaagskens Cyriel", was nog een betere zanger.

Cyriel De Troyer van Piëkens Victorine anders gezegd "Kamitjen", getrouwd met Marie van den Briel, had een bijzonder graag gehoorde stem. Gillekens Gust en Gillekens Jean, zoon van Ariaenens Hortense, lieten zich nooit pramen.

Deze melodieën spelen nog in mijn verre herinneringen en komen van zelfs boven. De rijmen gaan er zich in rangschikken en de zinnen vervolledigen zich vanzelfs.

Ik woon en ben geboren in de Pennestraat te Kerksken als zoon van Emiel De Smet en Adeline Baetens.

Grootvader was Martinus De Smet, die gehuwd was te Helderger met Berlindis van den Driessche op 22 aug. 1861. Zij was geboren te Helderger op 11 mei 1832, en zij woonden enigen tijd aldaar zodat mijn vader daar geboren was.

Overgrootvader was Jacobus De Smet, vanwaar de naam komt Cove-Smettens Alfons.

Zonder problemen zingt de 82-jarige Alfons De Smet (Pennestraat) enkele liedjes uit zijn rijk repertorium.

V A D E R A D A M

Als onze vader Adam nog een jongman was,
Dan teerde hij zeer goed op zijne vaders kas.
't Geluk dat sloeg hem mee en zonder iets te doen,
Sliep hij tot rond den tienem, somtijds tot den noem.
 Dat was plezierig, troelala,
 Dat was plezierig, troelala.
Sliep hij tot rond den tienem, somtijds tot den noem.

Al in den achternem ging hij bij Sus Kadee.
En was het weer te slecht, hij ging op staminee.
En bleef hij al eens thuis al voor een enkele keer,
Dan speelde hij een kaart met onze Lieve Heer.
 Dat was plezierig, troelala,
 Dat was plezierig, troelala.
Dan speelde hij de kaart met onze Lieve Heer.

D E W E R E L D V E R G A A T

Vrienden 't is tijd om uw paksken te maken,
Doe maar uw potten en pannen bijeen.
Tracht als ge kunt nog wat vreugde te maken.
De vreugde brengt de mensen steeds beter bijeen.
't Aards firmament begint reeds te verdoven,
't Schijnt dat de zon en de maan ons verlaat.
Niemand verplicht ik mij te geloven,
Maar 't de roep dat de wereld vergaat.

 Dat hij vergaat ; dat hij vergaat.
 Dat de wereld vergaat !
 Dat hij vergaat ; dat hij vergaat.
 Dat de wereld vergaat.

Waartoe nog goed ons te wassen, te scheren.
Waartoe nog goed een schoon hemd aan te doen ?
Laat ons maar drinken en laat ons maar smeren.
Laat ons gans fortuintje op doen.
Toe vriend, ge moet ons wat kiekens gaan halen,

Die lopen er toch genoeg op de straat.

't Is onnodig er voor te betalen,

Aangezien toch de wereld vergaat.

't Moest er eindelijk toch eens van komen

't Wordt ons voorspeld door de ster met de steert.

'k Heb er gelukkig mijn voorzorg genomen :

Mijn laatste cent is goddank reeds verteerd.

Ben ik gedwongen nu schulden te maken,

Zet men mij heden of morgen op straat,

'k Lach ermee want 't kan mij niet raken,

Aangezien toch de wereld vergaat.

Verteld:Alfons De Smet

(+ 7/7/1987 Kerksken)

VAN DE REDAKTIE....

- Wie kan inlichtingen en/of documenten van de "Coupe-school" te Borsbeke bezorgen aan William Minnaert, Vijverstraat 4, 9450 Heldergerm of sekretariaat Heemkring.

- De Heemkring zoekt (jonge) medewerkers.

Wij kunnen nieuwe krachten best gebruiken bij de samenstelling van ons tijdschrift.

Voetbal te Haaltert (1920-1940) (2)

LEDEN VAN DE SPORTKRING HAALTERT

15.07.1926	Joseph De Graeve
15.07.1926	Benoit De Graeve
15.07.1926	Jozef De Deyn (°08.03.1907)
15.07.1926	Theophile De Pelsmaeker
15.07.1926	Domien Van de Weghe
15.07.1926	Achiel Vercruyssen
15.07.1926	Frans Conruyt
19.07.1926	Alfons Van Cromphout
19.07.1926	Charles Vande Velde
19.07.1926	Raymond Baccus (oud-speler van Eendracht Aalst)
19.07.1926	Evariste Vanden Bruelle
22.06.1926	Hubert Batens
23.07.1926	Ghislain De Pauw (°10.09.1909)
23.07.1926	Robert Vande Velde (°14.02.1908)
23.07.1926	Fernand d'Orjo de Marchovelette
23.07.1926	Frans Schoon
23.07.1926	Albert Van Temsche
26.07.1926	Claes
29.07.1926	Maurice Schouppe (°13.06.1910)
14.08.1926	Frans Cooreman (°28.04.1908)
23.08.1926	Frans Van Gutte (°19.02.1910)
10.09.1926	Armand Willems
16.09.1926	Alfons Van Gutte
08.10.1926	Gustaaf Van Schuylenbergh (°06.12.1909)
11.10.1926	Marcel Van Nuffel
09.11.1926	Remi D'Haeseleer

07.11.1926	Clement Beeckman
07.11.1926	Constant Coppens
21.12.1926	Arthur Grootvriendt
17.01.1927	Felix Cautaert
17.01.1927	Jozef Roelandt (°04.06.1908)
05.02.1927	Clément Vande Weghe
05.02.1927	Cyrille Vanden Bruelle
16.02.1927	Gustave Muylaert
16.02.1927	Denis Van der Straeten
08.08.1927	Louis Schockaert
08.08.1927	Herman Van Vaerenbergh
27.10.1927	Achille De Pauw (°14.04.1912)
16.11.1927	Ernest Van Der Maelen
24.04.1928	Raymond Caudron
24.04.1928	Joseph Maurice Hendrickx
28.07.1928	Frans Van de Weghe (°12.03.1913)
28.07.1928	Domien Van de Weghe (°15.01.1910)
28.07.1928	Jef Leroy (°19.12.1912)
28.07.1928	Robert Huvet (°15.02.1912)
28.07.1928	Frans De Schrijver (°18.07.1912)
28.07.1928	Victor De Pril (°12.02.1912)
28.07.1928	Hubert De Pauw (°23.05.1913)
23.09.1928	Alexis Van der Veken (°22.08.1911)
24.09.1928	Alfons Herremans (°05.03.1913)
29.10.1928	Achille Daghuyt
13.05.1929	Evarist Beeckman (31.01.1914)
13.05.1929	Maurice Van de Weghe (°02.04.1914)
13.05.1929	Gustaaf Sonck (°07.08.1913)
13.05.1929	Achille Dooremont (°14.10.1913)
15.07.1929	Julien De Waegeneer (°28.05.1914)
15.07.1929	Evarist Dooremont (°20.07.1912)
29.07.1929	Maurice Vercreuyssen (°04.07.1913)
12.08.1929	Henry De Winter (°19.03.1911)
12.08.1929	Marcel De Winter (°12.12.1914)
12.08.1929	Jozef Vander Donck
17.12.1929	Camille Van den Berghe (°15.09.1913)
13.10.1931	Paul Van Cromphout (°11.09.1913)
04.02.1932	Firmin Schoupe

31.10.1932	Henri Rimbaut
02.11.1932	Albert De Schutter
20.02.1933	Alexis Fleurinck
19.04.1933	Frans De Schutter
05.08.1933	Albert Van Poel (°06.05.1915)
03.09.1933	Arthur De Schutter
08.09.1933	Rufin Van Droogenbroeck
17.10.1933	Frans Van der Veken
18.02.1934	Denis Vander Straeten
18.02.1934	Gustaaf Van Schuylenberg
18.02.1934	Marcel Van Nuffel
18.02.1934	Frans Sterck
04.04.1934	Albert Van Cauwenbergh (°15.09.1915)
08.05.1934	Remi De Schrijver (°13.10.1917)
08.05.1934	Albert Van Lysebeth (°03.04.1916)
24.05.1934	Jozef Van Poel (°19.03.1917)
04.06.1934	Camille Sonck (°25.02.1918)
15.10.1934	Camille Ringoot
27.12.1934	Albert Heylens
07.01.1935	Gustaaf Vander Meulen
07.01.1935	Cyrille Meganck
07.01.1935	Kamiel Elskens
28.03.1935	Roger Van de Weghe (°25.03.1917)

Na 1935 vermeldt het orgaan van de K.B.V.B. geen aansluitingen meer voor Sportkring Haaltert.

LEDEN VAN HOGER-OP HAALTERT

23.09.1926	Jules Vernaeve
18.10.1926	Aimé Sienaert (°25.07.1911)
27.12.1926	François Meganck
07.02.1927	Frans Sterck (°09.03.1909)
10.02.1927	Cyrille Van Landuyt (°22.05.1909)
10.02.1927	Jozef Van Landuyt
10.02.1927	Arsène Lauwereys
10.02.1927	Jozef De Smet

15.02.1927	Hector De Backer (°08.05.1911)	
15.02.1927	Jozef De Gendt	
15.02.1927	Remi De Swaef	
15.02.1927	Edward Eeckhout	
15.02.1927	Jozef Van den Berghe	
15.02.1927	Jozef De Leenheer (°17.01.1911)	
15.02.1927	Frans Van Den Broeck (°29.02.1912)	
26.02.1927	Arthur Van Der Stockt (°14.06.1909)	
26.02.1927	Frans Scheerlinck	
16.03.1927	Julien Mertens (°10.07.1909)	
27.04.1927	Maurice De Brouwer (°16.05.1910)	
30.05.1927	Jan Meganck	
15.06.1927	Jozef Van Landuyt (°15.11.1910)	
15.06.1927	Jozef Van Hoeck (°03.02.1909)	
17.07.1927	Cyrille De Backer (oud-speler van Eendracht Aalst)	
04.08.1927	Remi Heyman	
05.10.1927	Adolf Dooremont (°21.08.1910)	
14.11.1927	Jan Hendrickx	
02.11.1928	Frans Scheerlinck	Deze laatsten sloten aan via
02.11.1928	Arsène Lauwereys	het "Metropolitaan Verbond"
02.11.1928	Dominique Perdaens	dat toen nog bepaalde banden
02.11.1928	Paul De Loof	had met de K.B.V.B.

N.B. Enkele namen komen meer dan eenmaal voor. Wij hebben gemeend ze hoe dan ook te moeten vermelden, zelfs wanneer het klaarblijkelijk om dezelfde personen gaat.

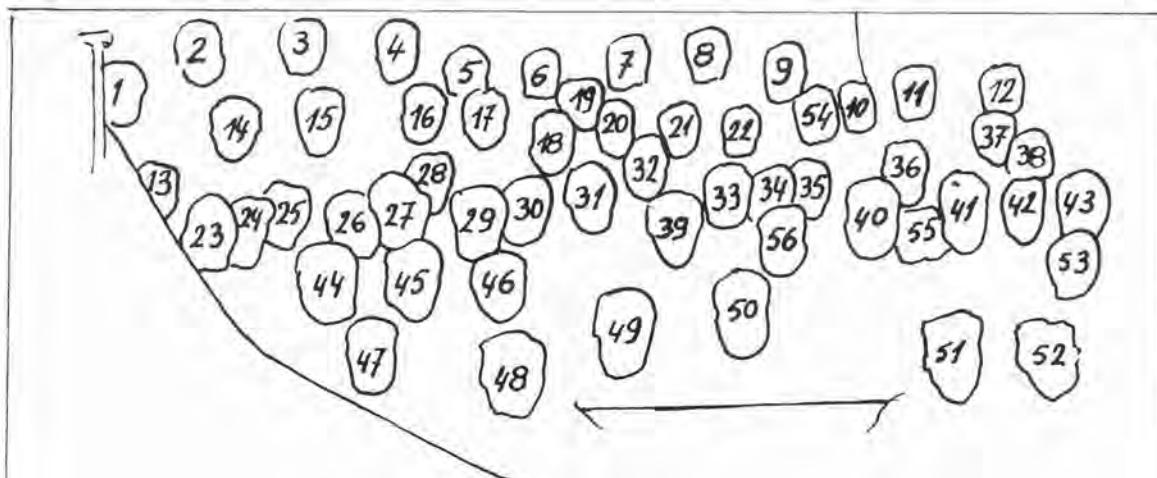
N O T A S

- (1) Er werd zelfs, zoals toen ze dikwijls gebeurde, een liedje over dit incident gemaakt. Hier volgt de eerste strofe, liefst op zijn Haalters uiteraard :
- 't Is reeds lang geleden, 't gebeurde bij Sis de Looses,
Ze waren met ne man of negen.
Ze gingen stichten ene club,
Voor allemans geluk.
Varist en Jef De Deyn gingen bij "'t wit konijn"
Om hem te vragen of hij ere-voorzitter wou zijn.
Hij zei van ja en wij, wij waren blij, den "berremeester" was er bij.
Op zekeren morgen kregen wij een briefje.
Er stond in dat hij met ons geen affaire wou zoeken.
Hij trok zijn woorden in.
Wij zaten er niet mee in.
Nen andere sportman nam zijn plaatsje in.
- (2) "La Vie Sportive", nr. 84, jrg. 1926.
- (3) Om deze historische gebeurtenis zo getrouw mogelijk te documenteren ziehier het tekstueel verslag van de vergadering, in de toemalige officiële taal vande K.B.V.B. : "Réunion du Comité Exécutif du 10.07.1926. Affiliation comme club effectif du S.C. Hooger-Op Haeltert. Sont présents : MM. Lauwereys, Vanderhaeghen Maurice et De Backer Cyrille, Sportclub Hooger-Op Haeltert ; Poelman, Comité provincial Flandre Orientale. Les délégués du S.C.Hooger-Op Haaltert, après avoir reçu communication du rapport du Comité compétent et du délégué du Comité Exécutif suite à l'enquête d'usage, sont informés de ce qu'en application de la réglementation interdisant aux clubs toute imitation dans le domaine de la politique, la demande d'affiliation ne peut être agréée. Ensuite des explications qui leur sont fournies, les délégués s'engagent, au nom du club à se soumettre entièrement aux statuts et règlements de l'U.R.B.S.F.A. et à remplir strictement toutes conditions mises à l'acceptation de nouveaux clubs. En conclusion, le Comité Exécutif charge le Comité provincial de Flandre Orientales de procéder nouvellement à enquête et de transmettre d'urgence son rapport au Secretariat général à l'effet de permettre éventuellement au club de participer aux championnats de la prochaine saison"("La Vie Sportive", 14.9.1926, blz. 5).

- (4) "La Vie Sportive", nr. 95, jrg. 1926.
- (5) De competitie van de K.B.V.B. omvatte toen grosso modo volgende afdelingen : Ereafdeling, Ie Afdeling, Bevordering (alle nationaal), IIe, IIIe en IVe (provinciaal). Voorts was er een competitie voor junioren en scholieren ; de beide Haalterse clubs telden elke een scholierenploeg.
- (6) "La Vie Sportive", nr. 13 ; jrg. 1927.
- (7) "La Vie Sportive", nr. 19 ; jrg. 1927
- (8) "La Vie Sportive", nr. 34 ; jrg. 1928
- (9) "La Vie Sportive", nr. 118 ; jrg. 1928
- (10) "La Vie Sportive", nr. 69 ; jrg. 1931
- (11) "Sportleven", nr. 26 ; jrg. 1936
- (12) "La Vie Sportive", nr. 82 ; jrg. 1928
- (13) "Sportleven", nr. 44 ; jrg. 1938
- (14) "Sportleven", nr. 2 ; jrg. 1939, en "De Volksstem", 14.11.1938
- (15) "Sportleven", nr. 1 ; jrg. 1940
- (16) "Sportleven", nr. 15, jrg. 1940
- (17) "Sportleven", nr. 27 ; jrg. 1942

Jef Herreman.

Sportkring Haaltert — Banket 6.3.1927

1. Raymond Beeckman	18. Raymond Baccus	35. Jef De Smet
2. Jef Van den Bruele	19. ?	36. ?
3. Benoît De Graeve	20. ?	37. Maria De Graeve
4. Emiel Coppens (Meester Miel)	21. Almé Roelandt	38. Robert Van Liedekerke
5. Prosper Van Der Stockt	22. Alexis Daghuyl	39. Karel Van de Velde
6. ?	23. Dolf De Saedeleer	40. ?
7. Remi D'haeseleer	24. Raymond Temmerman	41. Maurice Schouppe
8. Raymond Van Cromphout	25. Remi Cautert	42. ?
9. Felix Cautert	26. ?	43. Dr. Robert De Graeve
10. Jan Schouppe	27. ?	44. Pelagie Van Opdenbosch
11. Constant Coppens	28. Alexis De Graeve	45. Benoît D'haeseleer
12. Jef Van Der Eecken	29. Arthur Grootvriendt	46. Marcella Baccus (zuster v. Raymond)
13. Jan De Loose	30. Cyriel Van den Bruele	47. Jeanine De Smet
14. Frans Leroy	31. Louis Claes	48. M. Baccus (vader)
15. Valerie De Graeve	32. Fernand d'Orjo de Marchovelette	49. Willy De Bom
16. Xaveer De Deyn	33. Alfons Van Cromphout	50. Evarist Van Den Bruele
17. Emiel Van den Bruele	34. ?	51. Jef De Graeve
		52. Jef De Deyn
		53. Robert De Graeve
		54. Gustaaf Van Den Eynde
		55. Victor De Pril
		56. ?

Sportkring Haaltert — seizoen 1931-1932

geknield (v.l.n.r.): Alfons Van Cromphout — Robert Huvet — ??? — Robert De Graeve — Achiel Daghuyl
Alois Vleurinck — Frans Van De Weghe
staand (v.l.n.r.): Louis Claes — Maurice Vercruyssen — Victor De Priel — Aimé Van De Weghe — Frans Vander Veken

F.C. Eendracht Haaltert — seizoen 1938-1939

geknield (v.l.n.r.): Omer Verlié — Jef D'haeseleer — Jef Herreman — Robert Van Cauwenbergh — Maurice Van de Weghe
staand (v.l.n.r.): Achiel Herreman — Frans Hunninck — Jef Van Poel — Victor De Priel — Evarist Beeckman — Frans Van de Weghe

F.C. Hoger Op Haaltert — seizoen 1934-1935 (Herzele)

zittend (v.l.n.r.): Remi Heyman — Roger Roelants — Polydoor De Meyer — Miel Van Cauwenbergh — Roger Scheerlinck
 Albert Meganck — Arthur Van Der Stockt
 staand (v.l.n.r.): Paul Muylaert — Jef Roelandt — Matteus — Maurice De Brouwer — Arsène Lauwereys — Hector De Backer
 Albert Van Cauwenbergh — Frans Muylaert — Clement Boeykens — Jef Roelant — Jef De Leenheer — Frans Van Der Stockt
 Dolf Dooremont — Paul Deloof — Albert Lauwereys — Remi De Swaef

F.C. Hoger Op Haaltert — seizoen 1935-1936

geknield (v.l.n.r.): Jef De Leenheer — Gilbert Redant — Herman De Man — Clement Boeykens — Adolf Dooremont
 staand (v.l.n.r.): Arthur Van den Berghe — Arthur Van Der Stockt — Maurice Redant — Miel Van Cauwenbergh
 Roger Scheerlinck — Roger Roelants — Frans Redant — Maurice De Brouwer